

El Bòlit i «El niu»

Mentre Girona espera la construcció d'un equipament que ha d'acollir la seu del centre d'art contemporani de la ciutat, els seus responsables han encetat l'activitat. La inauguració el passat mes d'octubre de l'exposició «En construcció, receptes des de la carència, la ubiqüitat i l'excés» –amb la participació dels artistes Santiago Cirugeda, Jordi Mitjà, Michelle Teran i el col·lectiu Derivart– n'és la viva mostra. En aquest sentit, la proposta de Rosa Pera s'emplaça en un territori de conflicte que pretén reflexionar sobre les diverses problemàtiques que afecten la concepció hegemònica de l'espai públic i el privat. És així com els diferents projectes plantegen nous mecanismes d'apropiació i representació de l'esfera pública i privada. Des d'aquesta perspectiva, els artistes qüestionen els processos actuals de construcció social i política i proposen eines per alterar les normes que conceben el ciutadà com una peça més d'un escenari preconfigurat.

Si bé s'ha volgut situar el marc de treball en un espai d'especulació entorn de les condicions socio-culturals i econòmiques que configuren la imbricació entre la cosa pública i la cosa privada, finalment el debat ha derivat cap a una discussió ben allunyada d'aquest propòsit. I, malauradament, l'exposició s'ha acabat tenyint d'una ombra fosca arran d'un conjunt d'opinions que s'han deixat sentir –des de determinades sensibilitats del sector polític– en contra del projecte «El niu» de Santiago Cirugeda. El cert és que una polèmica fonamentada en el tòpic fàcil –que posa en evidència la predisposició a caure en la demagògia tendenciosa– ha relegat a un segon terme la reflexió crítica que suggerien els artistes.

Des d'aquesta òptica, resulta sorprenent que persones amb càrrecs públics, que han tingut responsabilitats en la vida cultural del nostre país, demostrin tan agosaradament el seu desconeixement sobre els camins pels quals transita l'activitat artística actual. És un fet constatable que declaracions d'aquesta índole només contribueixen a generar confusió entre la ciutadania i a fer inviable una bona pedagogia de l'art contemporani. D'aquesta manera, es perd l'oportunitat de propiciar plataformes de discussió que activin la reflexió crítica i l'encontre d'opinions enriquidores. Quin sentit té conduir el debat sobre la producció visual a enfrontaments de caire estèril, fruit de la desinformació?

DUICKANS

Estem acostumats al fet que les picabaralles d'ordre partidista acabin esquitxant la cultura. Finalment, què hi ha hagut rere tot aquest enrenou? A banda de posar de relleu les rivalitats i disputes locals, també fa palès que l'art té, efectivament, una incidència social. Per tant, no és casual que sigui objecte d'instrumentalització política.

Sens dubte, el que ha succeït a Girona deixa entreveure la persistència d'una concepció de l'art ancorada en un populisme reaccionari. Res a veure amb els discursos de creació i participació relacional que caracteritzen la realitat artística contemporània. Potser caldria recordar als nostres representants polítics que, en els nous horitzons de l'àmbit cultural, trobem gran nombre de professionals que, amb la seva exigència intel·lectual i el seu compromís crític, xoquen amb els prejudicis academicistes, la supèrbia política i les mirades localistes. L'art també pot contribuir al foment de l'autonomia crítica dels ciutadans, lluny d'extremismes de poca volada.

Vides minades. Deu anys

El passat mes de novembre la Casa de Cultura de Girona va presentar una exposició del fotoreporter Gervasio Sánchez sobre les devastadores seqüeles de les mines antipersona. «Vides minades. Deu anys» és un projecte exemplar pel seu afany a sensibilitzar la ciutadania sobre un problema que abasta tot el planeta. Alhora, també suposa una denúncia ferma sobre la utilització d'una arma pensada per mantenir la població atemorida i paràlitzada, fins i tot una vegada finalitzat el conflicte bèl·lic. Segurament la manera més eficaç per evitar el progrés d'una comunitat.